

Програма фахового іспиту з економіки та міжнародної економіки для вступників на навчання за денною та заочною формою здобуття освіти для здобуття освітнього ступеня магістр зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини на основі раніше здобутих рівня вищої освіти бакалавра (НРК 6), магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста (НРК 7) (особам, яким надано таке право згідно Правил прийому до Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у 2026 році).

Погоджено на засіданні Вченої ради економічного факультету (протокол № 7 від 21 квітня 2026 року)

Голова Вченої ради економічного факультету

Віталій ДЯЧЕК

Погоджено на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» (протокол № 13 від 17 квітня 2026 року)

Голова Вченої ради ННІ «МВ та ТБ»

Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

Погоджено на засіданні Вченої ради Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління» (протокол № 6 від 30 квітня 2026 року)

Голова Вченої ради ННІ «ІДУ»

Людмила БЄЛОВА

ВСТУП

Програма фахового вступного іспиту з економіки та міжнародної економіки зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини є основним навчально-методичним документом, що визначає зміст і перелік питань фахового іспиту та спрямована на забезпечення об'єктивної оцінки рівня теоретичної підготовки вступників для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Програма визначає перелік питань, обсяг, структуру та критерії оцінювання знань вступників під час вступу на навчання за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини галузі знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини.

Мета фахового іспиту полягає у виявленні рівня теоретичних знань, практичних умінь і навичок, необхідних для опанування здобувачами вищої освіти у подальшому процесі навчання обов'язкових і варіативних дисциплін за освітніми програмами спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Програма фахового іспиту з економіки та міжнародної економіки має комбіновану форму і включає зміст навчальних дисциплін:

1. Мікроекономіка.
2. Макроекономіка.
3. Економіка підприємства.
4. Міжнародні економічні відносини

Фаховий іспит проходить у письмовій формі у вигляді тестових завдань. Тривалість іспиту становить 3 астрономічні години.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ, ДИСЦИПЛІНИ, ЇХ ТЕМИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

МІКРОЕКОНОМІКА

1. Предмет і функції економічної науки. Рівні економічного аналізу. Макроекономіка. Мікроекономіка. Мезоекономіка. Мегаекономіка.
2. Проблема обмеженості ресурсів і необхідності вибору. Межа виробничих можливостей (крива трансформації). Альтернативна вартість. Економічна ефективність.
3. Методи економічної науки: аналіз, синтез, абстрагування. Граничний аналіз. Економічне моделювання. Нормативна і позитивна економіка.
4. Попит і закон попиту. Аналіз змін попиту та величини попиту. Нецінові чинники попиту.
5. Суть та види еластичності попиту: цінова, перехресна, за доходом споживача.
6. Економічна інтерпретація значень коефіцієнтів різних видів еластичності попиту. Вплив цінової еластичності попиту на динаміку загальної (сукупної) виручки виробника.
7. Пропозиція і закон пропозиції. Аналіз змін пропозиції та величини пропозиції. Нецінові чинники пропозиції. Цінова еластичність пропозиції.
8. Ринкова рівновага. Рівноважна ціна та рівноважний обсяг товару. Надлишок виробника і надлишок споживача. Вплив змін попиту й пропозиції на рівноважну ціну та рівноважний обсяг товару на ринку.
9. Наслідки запровадження максимальних і мінімальних цін. Аналіз впливу непрямих податків, дотацій і субсидій на ринкову рівновагу. Чисті втрати суспільства (deadweight loss).
10. Корисність та підходи до її вимірювання. Функція корисності. Загальна (сукупна) і гранична корисність. Закон спадної граничної корисності блага.
11. Сутність раціонального вибору споживача.
12. Рівновага споживача. Правило рівноваги споживача за умови споживання набору благ.
13. Криві байдужості (індиферентності) та їх властивості. Гранична норма заміни (заміщення) благ (MRS). Карта кривих байдужості.
14. Бюджетне обмеження та можливості споживача. Рівновага споживача з позицій порядкового (ординалістського) підходу. Реакція споживача на зміну цін товарів і доходу споживача. Модель (крива) «дохід–споживання». Модель (крива) «ціна–споживання».
15. Суть виробництва. Технологія виробництва. Поняття і параметри виробничої функції.
16. Виробнича функція з одним змінним фактором. Закон спадної граничної продуктивності змінного фактора виробництва. Сукупний (TP),

середній (AP) та граничний продукт (MP), їх взаємозв'язки. Стадії виробництва.

17. Виробнича функція з двома змінними факторами. Крива виробничої байдужості (ізокванта): поняття і властивості. Гранична норма технологічного заміщення (MRTS).

18. Лінія однакових витрат виробництва (ізокоста). Правило рівноваги виробника.

19. Економічний і бухгалтерський підходи до визначення витрат виробництва. Явні та неявні витрати виробництва. Економічний, бухгалтерський і нормальний прибуток.

20. Постійні (FC), змінні (VC), сукупні витрати (TC) виробництва. Середні та граничні витрати виробництва у короткостроковому і довгостроковому періодах.

21. Постійний, зростаючий та спадний ефекти масштабу виробництва.

22. Сутність ринкової структури. Види ринкових структур: досконала конкуренція, монополістична конкуренція, монополія, олігополія. Порівняльна характеристика ринкових структур.

23. Суть, ознаки та умови функціонування ринку досконалої конкуренції. Ефективність ринку досконалої конкуренції. Умови рівноваги фірми – досконалого конкурента у довгостроковому і короткостроковому періодах.

24. Характерні ознаки чистої монополії. Природна монополія. Умови рівноваги монополіста у довгостроковому і короткостроковому періодах. Суспільні втрати від діяльності монополіста.

25. Характерні ознаки монополістичної конкуренції. Нецінова конкуренція в умовах монополістичної конкуренції. Умови рівноваги виробника у довгостроковому і короткостроковому періодах. Ефективність монополістичної конкуренції. Особливості організації олігопольного ринку. Економічні наслідки олігополії.

МАКРОЕКОНОМІКА

1. Основні показники системи національних рахунків та методи їх визначення: Валовий внутрішній продукт (ВВП), Чистий внутрішній продукт (ЧВП), Національний дохід (НД). Методи обчислення ВВП: за витратами, за доходами, виробничий.

2. Індeksi цін та їх види. Індекс споживчих цін (ІСЦ). Номінальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП. Інфлювання і дефлювання.

3. Кейнсіанські функції споживання і заощадження. Гранична та середня схильність до споживання та до заощадження. Суть та види заощаджень. Особисті заощадження. Заощадження фірм (підприємства). Державні заощадження. Чинники споживання та заощадження.

4. Суть та види інвестицій (валові і чисті; реальні і фінансові; короткострокові та довгострокові; прямі і портфельні; венчурні і безризикові).

5. Сукупні видатки. Рівноважний рівень ВВП. Підходи до визначення рівноважного ВВП: «Видатки–обсяг виробництва» (Витрати– випуск)»; «Витікання (вилучення)–ін'єкції». Кейнсіанський хрест. Автономні і похідні інвестиції. Мультиплікатор видатків (простий). Інфляційний і рецесійний розриви.

6. Сукупний попит (AD): суть та його компоненти. Крива сукупного попиту. Цінові та нецінові чинники сукупного попиту.

7. Сукупна пропозиція (AS). Криві сукупної пропозиції у короткостроковому та довгостроковому періодах. Цінові та нецінові чинники сукупної пропозиції в короткостроковому та довгостроковому періодах.

8. Рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції в короткостроковому та довгостроковому періодах. Застосування моделі AD-AS. Стагфляція.

9. Діловий цикл та його фази (спад, дно, піднесення, вершина). Причини економічних коливань.

10. Інфляція: суть, причини виникнення, види. Інфляція попиту. Інфляція пропозиції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Рівень та темп інфляції. Антиінфляційна політика: суть та види (активна, пасивна).

11. Безробіття та його види (структурне, фрикційне, циклічне). Рівень безробіття. Рівень зайнятості. Природна норма безробіття.

12. Грошовий ринок та його агрегати.

13. Попит на гроші. Пропозиція грошей. Рівновага на грошовому ринку.

14. Монетарна політика: суть, цілі та види (політика «дорогих» і «дешевих» грошей). Інструменти монетарної політики (операції на відкритому ринку, відсоткова ставка, обов'язкова норма резервування).

15. Фіскальна політика: суть, види (дискреційна та недискреційна). Крива Лаффера.

16. Економічне зростання: суть та типи (екстенсивний та інтенсивний). Фактори економічного зростання: фактори попиту, ефективності, соціокультурні та інституційні фактори.

17. Людські ресурси. Людський розвиток. Складові індексу людського розвитку (ІЛР): освіта, добробут, тривалість життя.

18. Об'єкти та суб'єкти соціальної політики. Види та інструменти соціальної політики (фінансові та нефінансові).

19. Державні соціальні стандарти (прожитковий мінімум, мінімальна заробітна плата, мінімальна пенсія).

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

1. Підприємство як суб'єкт господарювання: сутність та напрями діяльності (маркетингова, управлінська, фінансово-економічна, виробнича, обліково-контрольна, інноваційна).

2. Види підприємств (за метою і характером діяльності: комерційні та некомерційні; за формою власності: приватні, колективні, державні, змішані;

за національною належністю капіталу: національні, з іноземними інвестиціями, іноземні, змішані; за масштабами діяльності: великі, середні та малі) та їх об'єднань (асоціація, кооперація, консорціум, концерн, картель, трест, промислово-фінансові групи, холдинги).

3. Середовище господарювання підприємства: внутрішнє (мікросередовище), проміжне (мезосередовище) та зовнішнє (макросередовище).

4. Функції (планування, організація, мотивація, контроль) та методи управління підприємством (організаційні, економічні та соціально-психологічні).

5. Типи організаційних структур управління підприємствами (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, матрична та дивізійна).

6. Поняття виробничої структури та соціальної інфраструктури підприємства.

7. Техніко-технологічна база підприємства та суспільні форми організації виробництва (концентрація, спеціалізація, кооперування, комбінування, конверсія і диверсифікація).

8. Планування: сутність та різновиди планів підприємства. Стратегічне, тактичне і оперативне планування: сутність та часові межі.

9. Бізнес-план: визначення та його розділи (резюме; опис продукції (послуг); маркетинг- план; виробничий план; організаційний план; фінансовий план; оцінка ризиків).

10. Поняття економіко-математичної моделі та моделювання. Класифікація моделей (статичні та динамічні; стохастичні та детерміновані; структурні та функціональні). Поняття адекватності моделі. Модель «чорної скриньки». Основні етапи побудови економіко-математичної моделі.

11. Поняття статистичної залежності між змінними. Суть кореляційного зв'язку. Критерії оцінювання статистичної значущості лінійного зв'язку.

12. Основний капітал (необоротні матеріальні активи): сутність, видова структура, знос, амортизація, фондвіддача (продуктивність основних засобів), фондомісткість (виробнича місткість).

13. Оборотний капітал (оборотні активи): сутність, видова структура, коефіцієнт оборотності та тривалість одного обороту.

14. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи: сутність, види та амортизація.

15. Інновації: сутність, різновиди та інноваційний процес.

16. Собівартість продукції та кошторис витрат (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати).

17. Ціна на продукцію (послуги): сутність та функції (обліково-виміррювальна, розподільча та стимулююча). Різновиди цін (договірні, вільні, регульовані; роздрібні та оптові).

18. Дохід та прибуток підприємства (валовий та чистий).

19. Ефект та ефективність діяльності підприємства: сутність та

відмінності.

20. Персонал підприємства, категорії персоналу. Планування чисельності персоналу.

21. Мотивація персоналу: сутність та методи (економічні та неекономічні). Ефективність використання персоналу підприємства.

22. Сутність заробітної плати як соціально- економічної категорії. Номінальна і реальна заробітна плата. Функції заробітної плати.

23. Форми та системи оплати праці.

24. Соціально-трудові відносини на підприємстві: сутність поняття. Суб'єкти соціально- трудових відносин: держава, роботодавці та наймані працівники.

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

1. Міжнародна економічна система: сутність та її елементи. Міжнародний поділ праці.

2. Міжнародні економічні відносини: поняття, принципи, середовище та об'єкти. Суб'єкти та види міжнародної економічної діяльності.

3. Форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля товарами, міжнародна торгівля послугами, міжнародний рух капіталу, міжнародна міграція робочої сили, міжнародне науково-технічне співробітництво, міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини, міжнародна економічна інтеграція.

4. Теорії міжнародної торгівлі (докласичні, класичні, неокласичні та альтернативні теорії).

5. Форми, методи та показники міжнародної торгівлі товарами.

6. Поняття та форми міжнародної торгівлі: традиційна (експорт та імпорт), компенсаційна (зустрічні закупівлі, бартерна торгівля, зворотні закупівлі, промислові компенсаційні угоди), торгівля за кооперацією; торгівля в режимі найбільшого сприяння, преференційна, дискримінаційна.

7. Методи міжнародної торгівлі товарами. Міжнародна торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами та через організовані товарні ринки (біржі, аукціони, тендери, ярмарки/виставки).

8. Показники міжнародної торгівлі: 1) обсягові (експорт, реекспорт, імпорт, реімпорт, зовнішньоторговельний обіг, генеральна торгівля, спеціальна торгівля, індекс фізичного обсягу зовнішньої торгівлі); 2) показники результативності (сальдо торговельного балансу, сальдо балансу послуг, сальдо некомерційних операцій, сальдо балансу поточних операцій, індекс «умови торгівлі», експортна квота, імпортна квота, квота зовнішньоторговельного обігу); 3) структурні (товарна структура, географічна структура, інституційна торгівля, видова структура); 4) динаміки (темпи росту/приросту експорту, темпи росту/приросту імпорту, темпи росту/приросту зовнішньоторговельного обігу).

9. Базисні умови постачання: поняття та мета впровадження. Інкотермс® 2020. Особливості ціноутворення на світових ринках. Поняття

світових цін. Фактори впливу на формування ціни. Класифікація цін (за напрямком товарних потоків; за умовами розрахунків; за повнотою врахування витрат; за характером реалізації; за мірою фіксації). Джерела інформації про світові ціни.

10. Види регулювання міжнародної торгівлі (одностороннє, двостороннє, багатостороннє). Рівні регулювання міжнародної торгівлі. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ). Світова організація торгівлі (СОТ). Тарифні (мито, митний тариф, тарифна квота) інструменти торговельної політики.

11. Поняття та види послуг за Генеральною угодою про торгівлю послугами (ГАТС). Зобов'язання за ГАТС.

12. Сутність технологій і міжнародного трансферу технологій. Форми трансферу та захисту технологій. Способи комерційного і некомерційного міжнародного трансферу технологій.

13. Міжнародне науково-технічне співробітництво: поняття, структура та пріоритетні напрями розвитку.

14. Інституційне регулювання світового ринку технологій: Угода з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності СОТ (TRIPS), комітет з передачі технології Конференції ООН з торгівлі та розвитку (UNCTAD), Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ/WIPO).

15. Світовий ринок праці: сутність та специфіка, функції та сегменти. Географічна та галузева структура світового ринку праці. Поняття та форми зайнятості у світовому ринку праці.

16. Поняття та причини міжнародної міграції робочої сили. Зовнішня і внутрішня міграція робочої сили. Види міжнародної трудової міграції.

17. Міжнародні центри тяжіння робочої сили (Північноамериканський, Західноєвропейський, Латиноамериканський та Кариби, Близького Сходу, Азійський, Африканський регіони). Соціально-економічні наслідки міжнародної міграції робочої сили: країни-реципієнти, країни-донори.

18. Регулювання міжнародної міграції: напрями, рівні (регіональний, національний, міжнародний), види та методи.

19. Поняття та структура світового фінансового ринку: функціональна, інституціональна / інституційна, валютна та географічна.

20. Поняття та причини міжнародного руху капіталу. Форми міжнародного руху капіталу: 1) за джерелами походження капіталу (офіційний та приватний); 2) за характером використання капіталу: підприємницький (прямі та портфельні інвестиції), позичковий (кредит, дар) та міжнародна економічна допомога; 3) за строками вкладання (коротко-, середньо- та довгостроковий капітал); 4) за об'єктом руху (в товарній та грошовій формах). Функції міжнародного руху капіталу.

21. Прямі та портфельні іноземні інвестиції. Поняття прямих іноземних інвестицій. Суб'єкти та об'єкти прямих іноземних інвестицій. Портфельні іноземні інвестиції: сутність та види (акції, облигації).

22. Некорпоративні (контрактні) форми іноземного інвестування:

ліцензування, франчайзинг, контракти на управління, підрядне виробництво, проєкти «під ключ».

23. Інвестиційний клімат країни. Чинники формування інвестиційного клімату. Інвестиційна привабливість країни: поняття та чинники впливу.

24. Валюта: поняття та види. Валютний курс та валютне котирування. Фактори впливу на валютний курс. Режими валютного курсу (фіксований, керований, плаваючий). Валютна система: поняття та елементи. Валютні системи: національна, регіональна (міжнародна), світова. Еволюція світової валютної системи. Європейська валютна система.

25. Поняття та види валютних операцій (конверсійні операції, відкриття та ведення валютних рахунків, неторгові операції, операції із залучення та розміщення валютних коштів). Конверсійні операції: поточні (угоди з негайною поставкою), строкові (форвардні, ф'ючерсні, валютні опціони, валютні свопи). Валютне регулювання: ринкове та державне. Валютна політика та її інструменти (валютна інтервенція, валютний демпінг, дисконтна політика, девальвація та ревальвація, валютні обмеження).

26. Міжнародний кредит: поняття та форми. Джерела міжнародного кредиту. Види та показники зовнішнього боргу. Управління зовнішнім боргом (оперативне та стратегічне). Реструктуризація зовнішнього боргу (списання, викуп, пролонгація платежів за кредитом, залучення нових кредитів для оплати минулих боргів, сек'юритизація зовнішнього боргу, конверсія зовнішнього боргу).

27. Міжнародні розрахунки: поняття та суб'єкти. Форми міжнародних розрахунків: акредитив, інкасо, аванс, платіж на відкритий рахунок, банківський переказ, вексель.

28. Платіжний баланс: поняття, структура (рекомендації МВФ, 6-е видання), фактори впливу та методи врівноваження.

29. Міжнародна економічна інтеграція: поняття, передумови. Форми міжнародної регіональної економічної інтеграції: зона преференційної торгівлі, зона вільної торгівлі, митний союз, спільний ринок, економічний союз, політичний союз.

30. Економічні ефекти міжнародної економічної інтеграції. Статичні (створення торгівлі, відхилення торгівлі) та динамічні ефекти (вигоди від спеціалізації, ефекту масштабу; зростання добробуту; поліпшення платіжного та торговельного балансів; розвиток структури торгівлі; залучення інвестицій тощо).

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексєєнко І.В., Курас А.І., Маргулов А. Х. Глобальні проблеми міжнародних відносин та світової політики: безпековий вимір. Підручник. За заг. ред. д.п.н., проф. Алексєєнко І.В. Дніпро: ДДУВС. 2021.164 с.

2. Бойда С.В. Мікроекономіка: навч. посібн. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 176 с.
3. Бріль М.С., Кліменко О.М., Литвиненко А.В. Макро- та мікроекономіка: навч. пос. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.
4. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини, економіка, країнознавство, туризм». Випуск 1-5.– Х.: 2021-2025 рр.
5. Географія світового господарства (з основами економіки): Навч. посіб. / Я.Б. Олійник та ін. К. Знання. 2011. 640 с.
6. Глобалізація та регіоналізація як вектори розвитку міжнародних економічних відносин: колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль, Н. А. Казакової. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 540с.
7. Голюков А.П. Вступ до спеціальності «Міжнародні економічні відносини»: навчальний посібник / А.П. Голюков, Н.А. Казакова. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. 116 с.
8. Григорова-Беренда Л. І., Шуба М.В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. – 2-ге вид., випр., перероб. і доп. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 136 с. Режим доступу: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/17818>
9. Гронтовська Г. Макроекономіка. Навчальний посібник рекомендовано МОН України ЦНЛ. 2019. 672 с.
10. Економіка підприємства / Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарєва та ін. ; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с.
11. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.
12. Економікс. Частина 1: Вступ до економікс. Мікроекономіка: навч. пос. / Баула О.В., Вісіна Т.М., Лютак О.М., Савош Л.В., Кравчук О.Я., Зелінська О.М., Полянська Т.О. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 320 с.
13. Економічна теорія. Мікроекономіка : підручник / В. М. Тарасевич та ін.; за ред. В. М. Тарасевича. К. : Знання, 2012. 134 с.
14. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навчальний посібник / І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, В. В. Резніков. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 496 с.
15. Європейський Союз : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с.
16. Задоя А.О., Задоя О.А. Мікроекономіка: навч. пос. [Електронне видання]. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 148 с.
17. Ігнатюк А.І. Мікроекономіка. К.: Видавництво Ліра-К., 2023. 420 с.
18. Козак Ю.Г. Світова економіка: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019, 328 с.

19. Макаренко М. І. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.
20. Макроекономіка: підручник / О. М. Козакова, Е. М. Забарна. Херсон : Олді-плюс, 2018. 428 с.
21. Мартин О. М. Економічна теорія (мікроекономіка, макроекономіка). Частина 1. Мікроекономіка: навчальний посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2024. 321 с.
22. Міжнародні економічні відносини : підручник / за ред. О. А. Довгаль. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. 852 с. Режим доступу: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/23290>
23. Мікроекономіка : підручник / А. П. Наливайко та ін. К. : КНЕУ, 2011. 446 с.
24. Мікроекономіка: підручник / уклад. В. М. Лич, П. М. Куліков, Б. Е. Головащ, В. В. Гончаров. Київ, 2018. 96 с.
25. Мірясов Ю. О., Чатченко Т. В. Економічна теорія: мікро- та макроекономіка: навч. посібник для студентів економічного факультету / Ю. О. Мірясов, Т. В. Чатченко. Харків, ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 97 с.
26. Світова економіка : підручник. 2-ге вид., переробл. та доповн. / [кол. авт.]; за ред. О. А. Довгаль. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2025. 532 с. Режим доступу: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/23291>
27. Світова економіка: навчальний посібник / за ред. Фомішиної В.М. – Одеса: ОЛДПЛЮС, 2021. 612 с.
28. Сидоров О. А., Фісуненко Н. О., Альошина Т. В. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник; кол. авторів; за заг. ред. д.е.н. Фісуненко П. А. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.
29. Специфіка європейської економічної інтеграції України в умовах асоціації з ЄС та нової промислової революції : монографія / кол. авторів ; за ред. І. Ю. Матюшенка. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 408 с.
30. Сучасна міжнародна економіка: Підручник / За ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка». 2019. 386 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
фахового іспиту замість ЄФВВ з економіки та міжнародної економіки
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

Вступне випробування проводиться у формі комп'ютерного

тестування. Тестова перевірка знань охоплює систему базових тестових завдань закритої форми із запропонованими відповідями. Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну. Для кожного вступника передбачається 140 тестових завдань, неправильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 0 балів.

Після завершення іспиту автоматично проводиться перевірка відповідей, а оцінка виставляється відповідно до встановлених критеріїв правильності або неправильності обраного варіанту з запропонованих.

Тривалість фахового іспиту – 3 астрономічні години (180 хвилин).

Для того щоб ваш результат фахового іспиту був зарахований, необхідно набрати мінімум **35 тестових балів** (зі 140 можливих). Ці 35 балів прирівнюються до **100 балів** за рейтинговою шкалою 100–200.

Тестовий бал	Бал (100–200)	Тестовий бал	Бал (100–200)
35	100	80	154
36	101	85	160
40	105	90	166
45	110	95	172
50	116.5	100	177
55	124	110	185
60	131.5	115	187.5
65	139	120	190
70	146.5	130	195
75	150	140	200

Підведення підсумку іспиту здійснюється шляхом занесення результатів у екзаменаційну відомість. Ознайомлення студента з результатами іспиту проводиться згідно з правилами прийому в університеті.

У випадку використання заборонених джерел вступником на вимогу викладача він(вона) залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

За підсумками фахового іспиту вступник може набрати від 0 до 200 балів

включно. Результат іспиту оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Вступники, які набрали за шкалою 100-200 менше ніж 100 балів, отримують незадовільну оцінку та не допускаються до участі у конкурсному відборі.

Голова фахової
атестаційної комісії ННІ «ІДУ»

Наталія СТАТІВКА

Голова фахової
атестаційної комісії економічного факультету

Марина КУДІНОВА

Голова фахової
атестаційної комісії ННІ «МВ та ТБ»

Анна ЗАЙЦЕВА

Затверджено на засіданні приймальної комісії Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна,
протокол № 5 від «05» травня 2026 року

Відповідальний секретар Приймальної комісії

Ганна ЗУБЕНКО